

Káosz

Tizenöt Területi Választási Bizottság és az OVB esete a népszavazás kapcsán beterjesztett kifogással

A Magyarok Világszövetsége december 8-án az ország húsz Területi Választási Bizottságához kifogást nyújtott be. Az MVSZ kérte annak az 1139 szavazóköri jegyzőkönyvnek a felülvizsgálatát, amelyek esetében vélhető, hogy az IGEN és a NEM szavazatok számát fordítva jegyzőkönyvezték, minden esetben az IGEN szavazatok rovására.

Szemelvények TVB határozatokból

Baranya Megyei Területi Választási Bizottság - Dr. Berke Gyula, elnök - 15/2004.12.09.

Határozat: A TVB a kifogást hatáskör hiányában átteszi az Országos Választási Bizottsághoz.

Jogorvoslat: Három napon belül, *"a Megyei Bíróságnak címzett, de a Területi Választási Bizottsághoz benyújtandó kifogásnak van helye"*.

Bács-Kiskun Megyei Területi Választási Bizottság - Dr. Herold József, elnök - 11/2004.12.09.

Határozat: A TVB a kifogást elutasítja.

Jogorvoslat: három napon belül, az OVB-hez címezve, a Bács-Kiskun Megyei TVB-hez benyújtva.

Békés Megyei Területi Választási Bizottság - Jenei Béla, elnök - 19/2004.12.09.

Határozat: A TVB megállapította hatáskörének hiányát, és egyidejűleg áttette az Országos Választási Bizottsághoz.

Jogorvoslat: egy napon belül, az OVB-hez címezve, a Békés Megyei TVB-hez benyújtva.

Csongrád Megyei Területi Választási Bizottság - Dr. Kiss Barnabás, elnök - 30/2004.12.09.

Határozat: A TVB a kifogást elutasítja.

Jogorvoslat: *"A határozat ellen az Országos Választási Bizottsághoz lehet fordulni. A kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb az Országos Választási Bizottság eredményt megállapító döntését követő napon az Országos Választási Bizottsághoz megérkezzen."*

Komárom-Esztergom Megyei Területi Választási Bizottság - Dr. Monostori Imre, elnök - 13/2004.12.10.

Határozat: A TVB megállapítja hatáskörének hiányát, és elbírálás céljából áttesz az OVB-hez.

Jogorvoslat: 2004.12.13.-16.00 óráig, a Komárom-Esztergom Megyei Bírósághoz címezve, a Komárom-Esztergom Megyei TVB-hez benyújtva.

Győr-Moson-Sopron Megyei Területi Választási Bizottság - Dr. Schmuck Tamás, elnök - 28/2004.12.09.

Határozat: A TVB a kifogást hatáskör hiánya miatt áttesz a hatáskörrel rendelkező OVB-hez.

Jogorvoslat: Nincs megnevezve.

Hajdú-Bihar Megyei Területi Választási Bizottság - Dr. Varga Péter, elnök - 20/2004.12.09.

Határozat: A TVB a kifogást hatáskör hiánya miatt elutasítja.

Jogorvoslat: 2004.12.12. - 16.00 óráig, az OVB-hez címezve, a Hajdú-Bihar Megyei TVB-hez benyújtva.

Heves Megyei Területi Választási Bizottság - Berecz István, elnök - 13/2004.12.10.

Határozat: A TVB hatáskörének hiányát állapította meg. *"A kifogás áttételéről annak időelöttisége miatt nem rendelkezett."*

Jogorvoslat: 2004.12.13. - 16.00 óráig az OVB-hez címezve, a Heves Megyei TVB-hez benyújtandó.

Nógrád Megyei Területi Választási Bizottság - Dr. Adamkó István, elnök - 5/2004.12.09.

Határozat: A TVB a kifogást hatáskör hiányában elutasítja.

Jogorvoslat: *"Három napon belül jogorvoslatért lehet fordulni az Országos Választási Bizottsághoz"*, benyújtva a Nógrád Megyei TVB-hez.

Somogy Megyei Területi Választási Bizottság - Prof. Dr. Rozsos István, elnök - 17/2004.12.09.

Határozat: A TVB hatáskör hiányában a kifogást elutasítja, de ugyanakkor a szavazatszámításra vonatkozóan előadott kérelmet áttesz az illetékes szavazat-számláló bizottsághoz.

Jogorvoslat: 2004.12.12. - 16.00 óráig, a Somogy Megyei Bírósághoz címezve, a Somogy Megyei TVB-hez benyújtva.

Tolna Megyei Területi Választási Bizottság - Dr. Kutas Sándor, elnök - 1517-114/2004

Határozat: Határozat nincs, csupán értesítő levél van arról, hogy a beadványt, mivel *"a népszavazás eredményét vitatja, az Országos Választási Bizottsághoz"* felterjesztette.

Jogorvoslat: Határozat nem lévén, jogorvoslatról szó sem lehet.

Veszprém Megyei területi Választási Bizottság - 12/2004.12.10.

Határozat: A TVB hatáskör hiányában a kifogást elutasítja.

Jogorvoslat: 2004.12.13.-16.00 óráig, az OVB-hez címezve, a Veszprém Megyei TVB-hez benyújtva

Vas Megyei Területi Választási Bizottság - Dr. Kádár György, elnök - 5/2004.12.09.

Határozat: A TVB megállapítja hatáskörének hiányát, és elbírálás céljából áttesz az OVB-hez.

Jogorvoslat: Saját határozata ellen nem jelöl meg jogorvoslati fórumot, de megállapítja, hogy a választási törvény Ve. 84. § értelmében, minden szavazókör szavazatszámoló bizottságának jogi lehetősége van a helyesbítésre: *"a szavazóköri eredményt megállapító döntés, illetve az eredményt rögzítő jegyzőkönyvet mindaddig megváltoztathatja saját hatáskörben, amíg az OVB a népszavazás eredményét a Ve. 190. §. (2) bekezdése alapján megállapítja."*

Zala Megyei Területi Választási Bizottság - Dr. Darák János, elnök - 18/2004.12.09.

Határozat: A TVB hatáskör hiányában a kifogást elutasítja és áttesz az OVB-hez.

Jogorvoslat: 2004.12.12.-16.00 óráig, Zala Megyei Bíróságnak címezve, Zala Megyei TVB-hez benyújtva.

Budapest - Fővárosi Választási Bizottság - ????????? - ?????????

A Fővárosi Választási Bizottság, 2004.12.10. 13.00 órára, majd 15.00 órára összehívott ülésén határozatképtelen volt.

Az eset különösen súlyos, mert az FVB ülésének napirendjén 22 konkrét, többnyire szavazat-számláló biztosok által is aláírt kifogás szerepelt. Várható volt több szavazat-újraszámolás elrendelése, amire a határozatképtelenség okán elmaradt ülés miatt egyáltalán nem került sor!!!

A Fővárosi Választási Iroda /!?!?/ helyettes vezetője, Dr. Hermann Judit 73-323/2004 sz. levelében az FVB elnökének megbízásából tájékoztatta a Magyarok Világszövetségét, hosszan ecsetelve a választási törvény rendelkezéseit, majd a levél utolsó mondatában kifejtette: *"amennyiben szavazókörök választási eredményét szeretné megtámadni, akkor azt az Országos Választási Bizottság népszavazási eredményt megállapító döntésének egyidejű megtámadásával teheti."*

Amint az a fenti szemelvényből látható, nincs két Területi Választási Bizottság, amely egyformán értelmezte volna a választási törvény vonatkozó rendelkezéseit. A döntés felelősségét, a Vas megyeit részben kivéve, valamennyi TVB elhárította. Különösen kedves a Csongrád megyei TVB jogorvoslati ajánlása.

Ezek után már senki sem akadhat fenn azon, hogy a panaszok elbírálásának kérdésében minden TVB által mindenhatóként kezelt OVB – holnapi, 2004.12.11. - 16.00 óra, ülésének napirendje szerint – **alábbi sorrendben** kíván határozatokat hozni:

1. A 2004. december 5-i országos népszavazás eredményének megállapítása.

2. Az Országos Választási Bizottsághoz érkezett panaszok, kifogások elbírálása.

Mintha Európában fordítva lenne szokás.

Budapest, 2004. december 10.

*"Segíts, hogy az emberáruulók szutykát
erővel győzze a szív,
szép szóval a száj!"*
Nagy László

Hat lépés a semmibe

Láttelelet:

A magyar demokratikus választási rendszer működőképessége

A Legfelsőbb Bíróság /LB/ 2005. január 7-én elbírálta az Országos Választási Bizottság által három nappal korábban kihirdetett népszavazási végeredményt kifogásoló nyolc beadványt. Az LB mind a nyolc kifogást elutasította, és ezzel az OVB által meghirdetett eredmény véglegessé vált.

Az eredményt az illetékes szóvivő politikailag is értékelte.

Madarász Gabriella, az LB közigazgatási kollégiumának szóvivője: *Az LB által "elrendelt felülvizsgálat törvényes rendben, a választások tisztaságába vetett közbizalom helyreállítására, a felmerült aggályok elosztatására alkalmas módon, a jogállamiság követelményének megfelelően folyt le."*

Üzenetében azonos következtetésre jutott két nappal korábban a kormány is.

László Boglár, a kormány szóvivője: *"A kormány úgy értékeli, hogy a magyar demokratikus választási rendszer működőképességét, így a demokrácia becsületét védték a népszavazási szavazatok újraszámolását végző szavazatszámoló- és választási bizottságok. Kétségbevonhatatlan tény a kormány megállapítása szerint, hogy a választások lebonyolításában résztvevő köztisztviselők és delegáltak felelősen dolgoztak ..."*

Vessünk össze a két fenti állítással a Legfelsőbb Bíróság által 2005. január 7-én elutasított nyolc kifogás közül egyet, amely "jól" érzékelteti a *"magyar demokratikus választási rendszer működőképességét"*. A Dr. F.E., budapesti lakos által bepanaszolt törvénysértő esetet a fél

ország ismeri, hiszen a választási törvénysértést tetten érő felvételt a közszolgálati televízió műsorában is bemutatták.

Íme a tetten ért törvénysértés rövid leírása:

2004. december 5-én, kb. 18.30-19.00 között, tehát a szavazás befejezése előtti utolsó félórán, Dr. F.E. a helyszínen tapasztalta, hogy a budapesti 46., 51. és 52. szavazóköri körben az urnák törvénytelenül, a fél évvel korábban lebonyolított EU Parlamenti választások során használt urnazáró címkékkel voltak leragasztva. E címkék, túl azon, hogy nem szabadott volna használni őket, előregedettek voltak, bizonytalanul tapadtak, és úgy voltak felragasztva, hogy *"elméleti és gyakorlati lehetőséget adtak akár szavazatok kivételére, és megmásított szavazatok visszacsempészésére, akár komplett urnacserére is"*.

Ezekben a szavazóköri körben, amint azt az országszerte ismert filmfelvétel is dokumentálta, mintegy 60 perces áramszünet volt, és a szavazás gyertyafénynél folyt. Később a szavazatszámolás is. A szavazóhelyiség ajtaját pedig ezalatt sem zárták be. Ilyen körülmények között ellenőrizhetetlen a szavazóhelyiségben tartózkodók létszáma, az ott tartózkodás jogossága. Ezen kívül nő a téves számlálás lehetősége, sőt a sötétben még az urnacsere sem kizárt.

A fent leírtak törvénysértő voltát a választási eljárásról szóló 1997. évi C törvény 61. § (4) bekezdése, valamint 64. § (2) bekezdése mondja ki.

Két nappal a választások után – 2004. december 7-én, a törvény szabta határidőn belül – a fent leírt törvénysértés miatt Dr. F.E. elhatározta, hogy panasszal él, és kéri a törvénysértés kivizsgálását és a megfelelő hatósági intézkedések meghozatalát.

Kövessük együtt a panasz útját a mai napon megszületett Legfelsőbb Bírósági döntésig, mely jogerősen és végképp lezárta az ügyet.

1. lépés: A Fővárosi Választási Bizottság /FVB/ a hozzá benyújtott panaszt nem bírálta el, mert 2004. december 10-én tagjai közül túl kevesen jelentek meg, és így a testület nem volt határozatképes. Az FVB elmaradt határozata helyett, a fővárosi önkormányzat keretében működő választási iroda helyettes vezetője levélben tájékoztatta a panaszost, hogy *"amennyiben szavazóköri körök választási eredményét szeretné megtámadni, akkor azt az Országos Választási Bizottság*

népszavazási eredményt megállapító döntésének egyidejű megtámadásával teheti."

Megállapítható, hogy a jogorvoslat első lépésében a felpanaszolt törvénysértést nem vizsgálták.

2. lépés: Másnap, 2004. december 11-én, az Országos Választási Bizottság /OVV/ népszavazási eredményt megállapító üléséhez fordult a panaszos, hiszen ő tulajdonképpen nem az eredményt vitatta, hanem a megtapasztalt törvénysértés kivizsgálását kérte. Az OVB kihirdette a népszavazás végeredményét, majd, mint aki jól végezte dolgát, levelet írt a Fővárosi Választási Bizottság elnökének, és tudatta, hogy: *"A bizottság a beadvánnyal kapcsolatban megállapította, hogy a beadványozó budapesti szavazóhelyiségekkel kapcsolatban jelölt meg konkrét jogsértést, ezért panaszának elbírálására a Fővárosi Választási Bizottság rendelkezik hatáskörrel. Kérem tisztelt elnök asszonyt, hogy a választási bizottság legközelebbi ülésén az áttett beadványt tűzze napirendjére."* Az OVB elnöke, miután ő maga már kihirdette a népszavazás végeredményét, azt javasolja tehát az egy szinttel alacsonyabb választási szervnek, hogy a későbbiekben vizsgálja meg a panaszt, amelyben a panaszos a törvénysértés miatt a szavazókör eredményének megsemmisítését kérte!?

Megállapítható, hogy a felpanaszolt törvénysértést a jogorvoslat második lépésében sem vizsgálták.

3. lépés: A panaszos beadványa csak azért nem vált teljesen okafogyottá, mert időközben, e panaszostól függetlenül, ám az ő esetét is szóvá tevő MVSZ kifogásnak a Legfelsőbb Bíróság – december 14-én – helyt adott, és megsemmisítette az OVB december 11-i, népszavazási végeredményt megállapító határozatát, és a testületet új eredménymegállapító eljárás lefolytatására kötelezte.

A Fővárosi Választási Bizottság /FVB/ ahova az OVB "átvette" a panaszt, csak napok múlva, december 17-én, ötödik kíséreltet tudott határozatképesen összeülni. Ekkor, 122/2004. (XII. 17.) számú határozatában, az FVB az ügyet hozzá áttevő felettes választási szervvel, az OVB-vel szöges ellentétben, megállapította saját hatáskörének hiányát, és a következő jogorvoslati utat jelölte meg: *"A határozat ellen a döntéstől számított három napon belül, az Országos Választási Bizottsághoz címzett, a választási törvények megsértésére hivatkozó kifogást lehet benyújtani, a Fővárosi Választási Bizottságnál."*

A kifogást úgy kell benyújtani, hogy az, legkésőbb 2004. december 20-án (hétfőn) 16.00 óráig megérkezzen."

Megállapítható, hogy a felpanaszolt törvénysértést a jogorvoslat harmadik lépésében sem vizsgálták.

4. lépés: December 20-án, a 3. lépésben megjelölt jogorvoslati fórum, az OVB, 216/2004 (XII. 20.) számú határozatában kimondja: "Az Országos Választási Bizottság a kifogást elutasítja, és a Fővárosi Választási Bizottság 122/2004. (XII. 17) FVB határozatát hatályában fenntartja" !!!!!?

Az OVB jogorvoslati lehetőséget is megjelöl: "A határozat ellen, a meghozatalától számított három napon belül, a Legfelsőbb Bírósághoz címzett kifogást lehet az Országos Választási Bizottságnál benyújtani. A kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2004. december 23-án, 16.00 óráig megérkezzen."

Megállapítható, hogy a felpanaszolt törvénysértést a jogorvoslat negyedik lépésében sem vizsgálták.

5. lépés A panaszos a Legfelsőbb Bírósághoz /LB/ fordult, amely december 29-én a kérelmező kifogását elutasította. Az indoklás szerint erre azért került sor, mert a kifogást rossz időpontban és nem a törvényes előírásoknak megfelelően nyújtották be. Szavazóköri eredményt vitató kifogást ugyanis, csakis a népszavazás végeredményét megtámadó kifogással együtt lehet benyújtani. Ám, mivel az LB a népszavazási végeredményt már december 14-én megsemmisítette, ekkor, december 23-án, – amikor a törvénysértések megállapítását december 7. óta kérő panaszos kifogását az LB elé tárja – nincs érvényes és megtámadható népszavazási végeredmény, ezért az országvilág előtt ismert törvénysértés érdemi vizsgálatára nincs törvényes lehetőség. A Legfelsőbb Bíróság Kvk. II. 37.333/2004/2. számú végzése jogerős, ellene fellebbezésnek helye nincs.

Megállapítható, hogy a felpanaszolt törvénysértést a jogorvoslat ötödik lépésében sem vizsgálták.

6. lépés: Az 5. lépésnél hiányzó feltétel 2004. január 4-én teljesült, amikor az OVB immár másodszor kihirdette a népszavazás végeredményét. Ekkor a panaszos, élve a megismételt eredményhirdetés szülte jogi lehetőséggel, a Legfelsőbb Bíróság fent leírt határozatának

betűje szerint eljárva, újból beadta a december 5-i törvénysértés megállapítását és az eredmény megsemmisítését kérő kifogását.

A Legfelsőbb Bíróság Kvk. IV. 37.012/2005/2. számú végzésében a kérelmező kifogását elutasította.

Indoklás:

"A kérelmező által a kifogásban megjelölt körülmények nem a megismételt eljárásban merültek fel, így az OVB újabb, eredményt megállapító határozatai elleni kifogás azok ismételt előterjesztésére nem alapozható." !!??

Pedig három bekezdéssel fennebb, az indoklás első mondata így hangzik:

"A Legfelsőbb Bíróság a fentebb hivatkozott végzéseivel éppen a kérelmező által jelen kifogásában is hivatkozott visszasságokra tekintettel semmisítette meg az OVB korábbi, eredményt megállapító határozatait, és ismételtette meg az annak megállapítására vonatkozó eljárást."

A fenti két mondat közötti ellentmondást tetézi a végső szentencia:

"Tekintettel arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság, korábbi eljárásában a kérelmező által most is felhozott szabálytalanságokat már értékelte, azok ismételt elbírálásának szükségessége és törvényes indoka nem állt fenn."

Megállapítható, hogy a felpanaszolt törvénysértést sem a jogorvoslat hatodik lépésében, és egyetlen másik mozzanatában sem vizsgálták. Amit a fenti, végső szentencia állítása sem cáfolhat meg. Hiszen az EU Parlamenti választások hevenyészett címkéivel lezárt népszavazási urnák ügyét, a gyertyafénynél zajló szavazást és számlálást, tehát a tetten ért törvénysértéseket, azóta sem vizsgálta meg sem választási szerv, sem bíróság. Egyetlen egy sem!

Annak elbírálását, hogy ez a tetten ért törvénysértés érdemi vizsgálata nélkül befejezett jogorvoslati folyamat, a semmibe vezető hat lépés, a szóvivők állításának megfelelően, a *"magyar demokratikus választási rendszer működőképességét"* jelenti-e – az olvasóra bízunk.

Budapest, 2005. január 7.

Svájci szemmel

Második láttelet:

A magyar demokratikus választási rendszer működőképessége

A Legfelsőbb Bíróság /LB/ 2005. január 7-én elbírálta az Országos Választási Bizottság által három nappal korábban kihirdetett népszavazási végeredményt kifogásoló nyolc beadványt. Az LB mind a nyolc kifogást elutasította. Az elutasított beadványok egyikének történetét sajtószolgálatunk *Hat lépés a semmibe* címmel már ismertette. Alább egy második panasz bolyongását ismertetjük, bízván abban, hogy ez a közlemény is hozzájárul a magyar demokratikus választási rendszer "működőképességének" jobb megismeréséhez.

"Milyen eljárás szerint számolnak?!" - címmel sajtószolgálatunk az alábbi esetet ismertette:

Budapest, XVIII. kerület – „újraszámolás”

Ami ma, 2004. december 16-án Budapest XVIII. kerületi 28 kijelölt szavazókörében a szavazatszámolás kapcsán történt, az botrány.

A Legfelsőbb Bíróság /LB/ döntése értelmében, a Budapest XVIII. kerületben 28 szavazókörben kellett a leadott szavazatokat újraszámolni. „Az önkormányzat telefonon értesítette a szavazatszámoló bizottság egyes tagjait. Egyeseket faxon is. Nem tudták vállalni az írásos ajánlott levélben történő értesítést a rövid időtartam miatt. Akit nem tudtunk elérni, azt sajnos nem tudtuk értesíteni.” Mondta xxxxx jegyző asszony titkárnője xxxxx, a megkérdezés során.

A folyósón várakozó idős bácsitól megkérdeztem, hogy „öt is telefonon értesítették?” A válasz „igen” volt. „Miért, kellett jönni?” Volt a másik kérdésem. Amire a válasz, amitől majdnem hanyatt estem, hogy „csak alá kell a jegyzőkönyveket írni”, mondta a bácsi.

Nagy szorgossággal minden megérkező SZSZB taggal aláírtak egy előre elkészített nyilatkozatot, amelyben az állt, hogy „telefonon értesítést kaptak, és azért vannak itt”. Ezt a logikát nem nagyon értettem, de biztos van benne valami. Én úgy gondolom, hogy aki eljött azt természetesen valahogyan értesítették. De mi van azokkal, akik nem voltak ott, őket ki értesítette.

A megjelent szavazatszámoló bizottsági (SZSZB) tagok nagy része a „polgármesteri hivatal delegáltjai”, általában 2-3-4 személy szavazókörönként. FIDESZ, MDF vagy Munkáspárti delegátussal én nem találkoztam. Az MVSZ-től is csak egy hivatalos delegálttal találkoztam, Zombori Sándornéval (Ilonka névvel), aki már többször írásban kérte az urna felbontását, mindvégig eredménytelenül.

A folyósón állókat kérdezgetve elmondta nekem egy ismeretlen hölgy: Hogy is tételez fel olyat az MVSZ róluk, hogy csaljon valaki. Ők már évek óta együtt számlálnak, jól ismerik egymást, össze vannak szokva.

A jegyző asszony néhány perccel 10 óra után, a lépcsőre felállva tájékoztatta az SZSZB tagokat, hogy az LB megsemmisítette a választás eredményét és elrendelte Budapest XVIII. kerületében 28 szavazókörben az újraszámolást. Azt mondta: „Amennyiben önök SZSZB tagok úgy döntenek, hogy nem óhajtják az urnákat felbontani, írják csak alá a már előre elkészített jegyzőkönyveket”. (A biankó jegyzőkönyvről a fényképet mellékelem.)

Ketten az MVSZ megfigyelői közül hozzászóltak a jegyző kijelentéséhez, és megkérdezték, hogy hogyan lehetséges az LB döntését felülbírálni egy jegyzőnek, mivel az LB határozata konkrétan kimondja, hogy újra kell számolni a szavazatokat.

Ekkor az urnák kihozatala következett, amelyek döbbenetes állapotban voltak:

A 19-es szavazókör urnáján se népszavazásos záró cédula, se pecsét, se aláírás nem volt az urnazáró szalagon.

A 6-os és az 51-es szavazókör urnáján se népszavazásos záró cédula, se aláírás nem volt az urnazáró szalagon.

A 26-os és a 62-es szavazókör urnáján nem volt népszavazásos záró cédula az urnazáró szalagon.

A 26-os, 69-es, 62-es, 15-ös, 13-as, 52-es, 73-as, 72-es urnákat fel sem bontották.

A 12-es, 6-os, 71-es, 35-ös urna felbontásánál óriási tanácstalanságot, szaktudás hiányát, és rosszindulatot kellett megfigyeljek.

A 12-es urnát számolók az egyik szavazólapot, amit nagy kereszttel érvénytelenné tett a szavazópolgár, érvényes „nem” szavazatnak számoltak.

A 6-os urnát számolók közölték velem, hogy az érvényteleneket nem vizsgálják, csak a „nem” és „igen” szavazatokkal törődnek.

A 71-es szavazókör 11 órakor kezdett számolni. Ők már 11 óra 15 perckor készen voltak a számlálással és a jegyzőkönyvírással és aláírással is. 15 perc alatt minden elkészült. A jegyzőkönyvvezető, közölte velem, hogy készen vannak, hárman írták alá a jegyzőkönyvet, és a számok majdnem változatlanul maradtak, csak egy „igen”-nel lett kevesebb a második kérdésnél. Ez nagyon érdekes, gondoltam magamban. De mi lett ezzel az egy „igen” szavazattal, kérdeztem a jegyzőkönyvvezetőtől, akit már többször is láttam a folyosón agitálni az urnák felbontása ellen. Hát „érvénytelen” lett, mondta a jegyzőkönyvvezető nő.

A 35-ös urnát felbontóknál nagy volt a dilemma. Először csak nézegették a kibontott urna tartalmát, az összecsomagolt záracon lévő számokat, beszélgettek, és különböző dolgokat kérdezősködtek tőlem. Amikor én is észrevettem egyszerű összeadás módszerével, hogy a második kérdésre több az „igen” a csomagok zárjain, mint ami a jegyzőkönyvben volt, ezt közöltem velük, amire a jegyzőkönyvvezető hirtelen elpirult. A csoport elkezdett összeadni. Még számolták a zárat, amikor megérkezett egy sajtóképviselő, akinek átadtam a helyemet.

A 19-es urnában az „érvénytelen” szavazatok között „igen” szavazatokat is találtak. Az urna tartalmát teljesen átszámolták. A számlálás 10 óra 10 perckor kezdődött és 12 óra 20 perckor fejeződött be, tehát 2 óra 10 percen keresztül tartott. Igaz, a 12 szavazókörből egyedül itt láttam, hogy átszámolták mind a két kérdés „igen”, „nem” és „érvénytelen” szavazatait.

Én hét évig voltam a Zürichi Választási Bizottság tagja, szavazatszámoló bizottsági felügyelő. Több mint 25 alkalommal vettem részt szavazáson ebben a minőségemben, de ilyet, mint Magyarországon, még nem láttam.

Budapest, 2004. december 16.

Kvacskay Károly
ügyvezető igazgató

Dipl. Master of Business Administration
Dipl. Gépészmérnök és Mechatronikai mérnök

Az észlelt szabálytalanságok miatt Kvacskey Károly panasszal élt. Kövessük nyomon panaszának sorsát.

1. lépés: A Fővárosi Választási Bizottság /FVB/ 130/2004. (XII. 21.) számú határozatával megállapította, hogy *"Kvacskay Károly beadványa nem minősül a választási eljárásról szóló 1997. évi C törvény 77. § (1) bekezdése szerinti panasznak."*

Indoklásként az FVB így fogalmazott: *"Az FVB a panaszt és a bizonyítékul becsatolt fényképet megvizsgálta és az alábbiakat állapítja meg. A választási eljárásról szóló 1997. évi C törvény, (továbbiakban Ve.) 77. § (1) bekezdése szerint a választási törvények megsértésére hivatkozva a jelölt, a jelölő szervezet és az érintett választópolgár, illetőleg jogi személy panaszt nyújthat be. A Ve. 78. § (2) bekezdése értelmében a kifogásnak (panasznak) tartalmaznia kell a törvénysértés bizonyítékainak megjelölését és a kifogás benyújtójának értesítési címét."*

Az FVB megállapította, hogy: *"Kvacskay Károly panasza nem felel meg a Ve. hivatkozott előírásainak, mivel beadványozó a bejelentésében ténylegesen nem hivatkozik a választási törvények megsértésére, és érintettsége nincs igazolva."*

Ami a választási törvény megsértésére való tényleges hivatkozást illeti, az FVB pár sorral lennebb elismeri, hogy: *"A 2004. december 5. napjára kitűzött országos népszavazás eredményének megállapítására vonatkozó eljárás megismétlése - végrehajtására a Ve. nem tartalmaz szabályokat, ezért beadványozó azok megsértésére sem hivatkozhatott."* (SIC)

Ami Kvacskey Károly érintettségét illeti, az sokszorosan bizonyított: az MVSZ felesküdtött delegáltja és szavazatszámoló bizottsági tag, a Magyar Jelen megfigyelője, a Pax Pannoniae Kft jogi személy ügyvezető igazgatója, stb. (SIC)

Jogorvoslatról az FVB határozta ekképp rendelkezett: *"E határozat ellen a döntéstől számított három napon belül, az OVB-hez címzett, a választási törvények megsértésére hivatkozó kifogást lehet benyújtani."*

Megállapítható, hogy a jogorvoslat első lépésében a felpanaszolt törvénysértést nem vizsgálták.

2. lépés: Kvacskey Károly élt a felkínált jogorvoslati lehetőséggel és az FVB határozata ellen, a fölöttes választási szervhez, az Országos Választási Bizottsághoz (OVV) fordult. 2004. december 29-én, az OVV

elbírált a panaszát, és 222/2004. (XII. 29.) számú határozatában így határozott: "Az OVB az FVB 130/2004. (XII. 21.) határozatát az alábbiak szerint megváltoztatja. Az OVB a panaszt érdemi vizsgálat nélkül elutasítja."

Indoklásként az OVB ekképp érvelt: "Az eredmény újbóli megállapítása során a szavazóköri eredményt érintő panasznak, illetve kifogásnak a Ve. 84. §-ában foglaltak alapján csak az új, összesített eredményt megállapító döntés elleni kifogással együtt van helye. A fentiek alapján az OVB az FVB 130/2004. (XII. 21.) határozatát megváltoztatja, és Kvacskay Károly panaszát időelőttisége miatt, érdemi vizsgálat nélkül elutasítja."

Jogorvoslat: "A határozat ellen három napon belül, a Legfelsőbb Bírósághoz címzett kifogást lehet az OVB-hez benyújtani. A kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2005. január 1. 16.00 óráig megérkezzen." (SIC)

Megállapítható, hogy a felpanaszolt törvénysértést a jogorvoslat második lépésében sem vizsgálták.

3. lépés: Következett a Legfelsőbb Bíróság, amelyhez Kvacskay Károly 2005. január 1-én fordult, kérvén:

"Kérem a Legfelsőbb Bíróságot, állapítsa meg a XVIII. kerületben szabálytalanul zárták le és tárolták az urnákat, ezzel nem biztosították a törvényben előírt biztonsági előírást, hogy illetéktelen személyek ne férjenek hozzá. Sőt!

Az OVB-nek a Ve. 34. § (2) bek. 1. pontja alapján hivatalból eljárva át kellett volna tennie az ügyemet a hatáskörrel rendelkező szervhez, büncselekmény alapos gyanúja miatt."

A LB Kvk IV.37.002/2005/2. számú határozatában a kifogást elutasította.

A LB ekképp indokolta meg 2005. január 4-én hozott döntését: "Mivel a választási eredményt megállapító döntést a Legfelsőbb Bíróság már korábban megsemmisítette, helyesen állapította meg az OVB kifogással támadott határozatában, hogy az országos népszavazás eredményét ismételten megállapító döntés hiányában, azt megelőzően, a kérelmező kifogása időelőttinek minősül, így annak érdemi megvizsgálására jogszabályi lehetőség nincs." (SIC)

Megállapítható, hogy a felpanaszolt törvénysértést a jogorvoslat harmadik lépésében sem vizsgálták.

4. lépés: Miután az OVB még aznap, 2005. január 4-én újból megállapította a népszavazás végeredményét, Kvacskay Károly, immár megfelelően minden kért feltételnek, azonos tartalommal, újból a Legfelsőbb Bírósághoz fordult. A nagyobb nyomatékosság kedvéért, beadványában kiemelte:

"Mivel én a panaszomban nem az eredmény megállapítását sérelmeztem, hanem az eljárásban történt törvénysértéseket, a két feltevés nem ugyanaz, külön-külön kell foglalkozni ezekkel a tényekkel. Az én sérelmem az urnák szabálytalan lezárásának a tényével, és így az urnában lévő tartalom megváltoztatásának lehetőségével foglalkozik, és nem a szavazati eredménnyel." (A Ve. 75. § (3) bekezdése szerint a szavazólapokat 90 napig meg kell őrizni úgy, hogy illetéktelen személyek részére ne váljanak hozzáférhetővé.)

A LB Kvk IV.37.010/2005/2. számú határozatában a kifogást elutasította.

A LB ekképp indokolta meg döntését: "a Legfelsőbb Bíróságnak nincs törvényes lehetősége arra, hogy az OVB döntésének megváltoztatásán, illetve megsemmisítésén túlmenően, bármilyen megállapítást tegyen. ... A kérelmező kifogása nem tartalmaz olyan bizonyítékokat, amelyek az eredmény megállapításának helyességét kétségessé tennék."

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye. – rendelkezik az LB határozata.

Megállapítható, hogy a felpanaszolt törvénysértést sem a jogorvoslat negyedik lépésében, és egyetlen másik mozzanatában sem vizsgálták.

"Én hét évig voltam a Zürichi Választási Bizottság tagja, szavazatszámoló bizottsági felügyelő. Több mint 25 alkalommal vettem részt szavazáson ebben a minőségemben, de ilyet, mint Magyarországon, még nem láttam." – summázta a szavazatok újraszámálása során szerzett tapasztalatait Kvacskay Károly. Az általa benyújtott panasz sorsának végigkövetése alapján felmerül a kérdés: vajon a bepanaszolt, kirívó törvénysértések egyetlen jogi instancia figyelmét sem keltettek fel annyira, hogy azokat érdemben megvizsgálta volna, vagy maga a választási eljárásról szóló törvény olyan, hogy az érdemi vizsgálódást eleve lehetetlenné teszi? A kérdés eldöntését ez esetben is az olvasóra bízuk.

"Az itt felvázolt második láttelelet arra mindenképpen alkalmasnak mutatkozik, hogy a magyar demokratikus választási rendszer "működőképességét" – melyet a magyar nemzet egysége ellen tevőlegesen fellépő kormányoldal hozsannázva méltat, és melyről az ellenzéknek egy szava sincs, – a laikusok számára is jól láttató sűrűfénybe állítsa." – nyilatkozta sajtószolgálatunknak az MVSZ elnöke.

Budapest, 2005. január 13.

Az ellenőrző laptól - az urnazáró címkéig

Harmadik láttelelet:

A magyar demokratikus választási rendszer működőképessége

Hat lépés a semmibe és Svájci szemmel cím alatt sajtószolgálatunk korábban közzétett két esettanulmányt, melyek látteleletét adják a mai magyarországi választási törvény képtelenségeinek. Alább közzéteszünk egy harmadik elemzést, melyet az MVSZ választási szakértői a december 5-én szerzett tapasztalatok alapján készítettek, és amely kiegészíti azoknak az elfogadhatatlan visszasságoknak a sorát, amelyek az MVSZ vezetőit arra a következtetésre juttatták, hogy a ma hatályos választási törvény teljesen alkalmatlan arra, hogy Magyarországon demokratikus választásokat vagy a népakaratot tükröző népszavazást lehessen tartani.

SZSZB, avagy a Szavazatszámoló Bizottság

A választás illetve a népszavazás egész folyamatának "teljhatalmú urai" a szavazóhelyiségekben székelő Szavazatszámoló Bizottságok, amelyeket nem utasíthat semmilyen hatóság: sem a Területi, sem az Országos Választási Bizottság, sőt – amint azt a decemberi újraszámolás során megtapasztalhattuk –, még a Legfelsőbb Bíróság sem. "A választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei" írja róluk az 1997. évi C törvény /a továbbiakban: Ve. /

Az SZSZB magját – 3-5 tagot – a település jegyzője jelöli, aki egyben a helyi választási iroda vezetője, és a település önkormányzata szavazza meg. Látszólag demokratikus eljárás. Ám, ha arra gondolunk, hogy egy olyan nagyságú településen, mint Miskolc, ahol a 176 szavazókörebe legkevesebb 528 SZSZB tagot kellett delegálni, az önkormányzat testülete egyetlen szavazással dönt a teljes névsorról, akkor megállapítható, hogy az eljárás legfőnnebb látszólag demokratikus. Hiszen ahhoz, hogy egy oda nem illő személyt le lehessen véteni a listáról, nem kellett volna szavazni a teljes névsorra, amit a testület tagjai már lélektani okokból sem tesznek meg. Arról nem is beszélve, hogy amennyiben egy ilyen eset előadódna esetleg ötszázhuszonhét-szer is szavazhatna a testület a teljes listáról, amíg a többség által kifogásolt személy kilétére fény derülne. Arról végképp nem szólva, hogy többségüket a testület tagjai nem is ismerik. Szemben a jegyzővel, aki jelöli őket.

Az SZSZB-k "kemény magját" alkotó 3-5 fős különítmények összeszokott profik, akik 15-20 éve szavazásról-szavazásra "együtt

működnek". Nem is csoda, hiszen egynapi munkájukért fejenként 10-10.000 forint fizetséget kapnak, ami abban az országban, ahol még vannak 20.000 forintos havi nyugdíjak, és ahol hárommillió ember él – 2005-ben közzétett, hivatalos statisztikai adatok szerint – létminimum alatt, nem kis pénz.

Az MVSZ kampánystábjához sok kétségbeesett bejelentés érkezett, amelyekben választópolgárok arra panaszkodtak, hogy az SZSZB-ben ott látták fontoskodni az ÁVÓ-st, a munkásőrt, a Tsz-elnök feleséget, stb.

Az SZSZB-k többi tagját a választásokon induló pártok, illetve a népszavazások kezdeményezői delegálják. Őket nem illeti meg egyetlen fillér fizetség sem! Íme egy olyan megkülönböztetés, amely ez utóbbi SZSZB tagokat hivatalosan is másodrendű bizottsági taggá silányítja, és amely szellemében mélyen alkotmány sértő. Kisebbségi érzésüket csak fokozza, hogy ténylegesen számbeli kisebbségben vannak, hiszen a szavazóköri többségében legfönnb 1-2 fő van belőlük. Ha pedig az SZSZB valamely döntését szavazással kell meghozni, akkor kisebbségi helyzetük eredménybefolyásoló tényezővé válhat.

A pártok és a népszavazás kezdeményezői által delegált "magányos farkasoknak" nehéz dolguk van, hiszen reggel fél hattól, este tíz óráig jóformán a WC-re sem mehetnek ki, amennyiben vállalt feladatukat lelkiismeretesen akarják ellátni. Még a demokráciájáról el nem híresült Szerbiában is, minden érdekelt fél két-két bizottsági tagot delegálhat, éppen a fent jelzett "probléma" miatt. A mozgóurnák elkísérésének "problémájáról" nem is beszélve.

Magyarországon, egy választás idején mintegy 11.000 ilyen SZSZB működik.

A jegyzőkönyvvezető

A szavazóhelyiség legbefolyásosabb tagja a jegyzőkönyvvezető. Köztisztviselő és közalkalmazott lehet, akinek munkáltatója a választás napján maga a település jegyzője. Ugyanakkor mivel megbízása a törvény szerint határozatlan időre szól, a jegyző gyakorlatilag állandó főnöke. Ő a szakértő. Szakvéleménye általában megfellebbezhetetlen. Ugyanakkor felelősség nem terheli, hiszen ő nem tagja az SZSZB-nek. De a döntés, amint azt a decemberi népszavazás jogorvoslati szakasza több esetben bizonyította, az ő kezében van. Elég például véletlenül az IGEN-ek számát a NEM-ek rovatába, és fordítva, a NEM-ekét az IGEN-ekébe felvezetnie, és máris borul az eredmény. Sok esetben megfellebbezhetetlenül, különösen akkor, ha az ügyes és rámenős

jegyzőkönyvvezető már reggel aláírta az SZSZB tagjaival a jegyzőkönyvet, mondván, hogy ez egyben jelenléti ív.

- AZ MVSZ kampánystábjához olyan esetről is érkezett hivatalos bejelentés, melynek során az MVSZ SZSZB delegáltja hibás jegyzőkönyvvezést észlelt, ám a jegyzőkönyvvezető megtagadta a hiba kijavítását, mondván, hogy már nagyon fáradt!?

- "A szavazatszámoló bizottság jegyzőkönyvvezetője, a szavazatok első összeszámlálásának eredményéről haladéktalanul adatlapot állít ki, amelynek adattartalmát soron kívül, a helyi választási irodán keresztül az Országos Választási Irodához továbbítja" – rendelkezik a Ve. 76.§ (1) bekezdése. A számítógépes rendszerbe tehát még a jegyzőkönyv elkészülte előtt kerülnek be az adatok. Ráadásul egy olyan okmányról – az úgynevezett adatlapról –, amelyet egyedül a jegyzőkönyvvezető kezel, lát el aláírásával, és amely a jegyzőkönyvvel azonos adatmezőket tartalmaz!? Vajon mi szükség erre a kettősségre?

- A jegyzőkönyvvezető szakvéleményének döntő befolyása van az igazolással szavazók és a hajléktalanok szavazása idején is. Ezekre lennebb visszatérünk.

Az ellenőrző lap

"Az urnákat az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében úgy kell lezárni, hogy azokból az urna szétszedése nélkül ne lehessen szavazólapot eltávolítani. Ezt követően, a szavazatszámoló bizottság az urnába ellenőrző lapot helyez, amely tartalmazza az ellenőrző lap elhelyezésének időpontját, valamint a szavazatszámoló bizottság jelen levő tagjaink és az elsőként szavazó választópolgárnak az aláírását." – rendelkezik a Ve. 64.§ (2) bekezdése. Amint az a fentiek szelleméből kiderül, az ellenőrző lap megléte, az urnákat lezáró címkék épségén túlmenő garancia arra, hogy az urnát illetéktelenül nem bontották fel, tartalmát nem cserélték ki. Ezt igazolja a törvény 72.§ (3) bekezdése is: "A szavazatszámoló bizottság az urna felbontása előtt ellenőrzi az urna sértetlenségét, felbontja az urnát, és meggyőződik, az ellenőrző lap meglétéről..."

Ám a választási eljárásról szóló törvény nem rendelkezik arról, hogy mi legyen akkor, ha az urna felbontásakor hiányzik az ellenőrző lap!? Ezért aztán a jogorvoslat során egyetlen választási szerv sem akadt fenn olyan panaszokon, amelyek utcán talált ellenőrző lapokat, vagy urnákból hiányzó ellenőrző lapokat jelentettek be. Sőt, az Országos Választási Bizottság, elvi döntést hozott arról, hogy amennyiben az általa felbontandó, külföldön leadott szavazatokat tartalmazó urnákból

hiányozna az ellenőrző lap, az nem jelenthet akadályt: az urna tartalmát el kell fogadni, mintha minden a legnagyobb rendben lenne!?

Nem kell országos hírvé választási szakértő legyen valaki, hogy kijelenthesse: hiányzó ellenőrző lap esetén az urna teljes tartalmát meg kell semmisíteni. Esetleg, az adott szavazókörben új szavazást kellene elrendelni. Ehhez azonban olyan törvény kellene, amely bünteti a törvény rendelkezéseinek semmibe vételét. Nem úgy a Ve. törvény!

Az urnák

Jóllehet, a népszavazás szervezési költségei hárommilliárd forintba rúgnak, Magyarország még nem jutott el oda, hogy egységes szavazóurnákat használjanak. A szavazókörök többségében karton urnákat használtak, ám érkezett olyan bejelentés is amely ütött kopott faurnákról tudósított. Az, hogy esetleg átlátszó urnákat használjanak ma még technológiai utópiának tűnik. Vagy lehet, hogy a szándék hiányzik? A NATO bombázás utáni Szerbiában ez már valóság. No comment.

A szavazólap és annak pecsételése

A választási eljárásról szóló törvény – mintegy takarékoskodva – kimondja, hogy amennyiben egy népszavazás alkalmával több kérdésre kell válaszolni, akkor a kérdéseket egyazon szavazólapra kell feltüntetni. Ezt akkor is így intézik, ha történetesen két egymástól teljesen független kérdésről kell népszavazást tartani. Így volt ez 2004. december 5-én is. Az MVSZ hiába indítványozta, hogy a két kérdést külön-külön és lehetőleg más-más színű szavazólapra tüntessék fel. Milyen egyszerű, és egyértelmű lett volna a szavazatok összeszámlálása?! Ehelyett, a jellegtelen, egynemű szavazólapok számlálása többrendbeli kupacok rakosgatásává vált: IGEN-IGEN kupacok, IGEN-NEM kupacok, NEM-IGEN kupacok, NEM-NEM kupacok, IGEN/NEM-ÉRVÉNYTELEN kupacok, ÉRVÉNYTELEN-IGEN/NEM kupacok és ÉRVÉNYTELEN kupacok. *Itt a piros, hol a piros!?* Ember legyen a talpán, aki ezeket a kupacokat megszámlalva kapásból meg tudja mondani, hány IGEN szavazatot talált, mondjuk a második kérdésre. Kívülálló számára hihetetlen, de az MVSZ kampánystábjának tagjai által tömeges jelenséggé érzelt tény, hogy szervezet által delegált szavazatszámoló bizottsági tagok arra a kérdésre, hogy a kettős állampolgárság ügyében az IGEN-ek, vagy a NEM-ek voltak-e többségben az ő szavazóköriükben – nem tudtak kapásból válaszolni. Annyira lekötötte figyelmüket a kupacosdi, hogy végül nem látták a fától az erdőt. Lehetséges, hogy ez is így van jól!? Arról nem is beszélve, hogy ily sok kupacból milyen könnyen

átcsúsztat egy-egy tízes köteg az egyik kupacból a másik kupacba. Például az IGEN-ek közül a NEM-ek közé, amint az több esetben meg is történt.

A szavazólapok minősége egy külön kérdés. A magyar nemzet jövőjét döntően befolyásoló, kötelező országos ügydöntő népszavazás során használt szavazólapok minősége alig haladta meg egy igényesebb toalettpapír minőségét. Rajtuk sem vízjel, sem fénycsík, sem-semmi különös megkülönböztető jel, amely kizárta volna, vagy legalábbis megnehezítette volna illegális sokszorosításukat.

Egy választópolgár arra hívta fel az MVSZ kampánycsapatának figyelmét, hogy bezzeg, a 120 forintért árult metrójegy keménypapírból készült, sorszámozott és fénycsíkkal szegélyezett cédula. Pedig ennek az árban még az utazás költségei is benne foglaltatnak. Vajon miért nem lehet Magyarországon is, sorszámozott, szigorú elszámolású okmányként kezelt szavazólapra szavazni, mint például Németországban? A magyarországi választások történetében járatos szakértők tudni vélik, hogy itt is született javaslat igényes, sorszámozott, nehezen hamisítható szavazólapok használatára. A bennfentesek az ilyen javaslatokat kategorikusan elhárították.

Arról már nincs is szó, hogy a szavazókörbe leadott szavazólapokkal el kellene számolni.!!?? Pedig az "átkosban" még Magyarországon is ez volt a szokás.

A sorszámozott szavazólapoknak, melyek nem hamisíthatóak, még egy igen fontos, járulékos haszna is lenne. Nem kellene pecsételni a szavazólapokat!

Ma Magyarországon úgy próbálják az esetleges hamisított szavazólapokat kiszűrni, hogy a szavazópolgárnak átadott szavazólapot, szavazókörönként más-más bélyegzővel lepecsételik. Következmény: ha az urnában lepecsételten szavazólapot találnak – a szavazat érvénytelen! De mi van akkor, ha a szavazóköri illetékes, pl. a jegyzőkönyvezető "elfelejti" lepecsételni azt? Tendenciózus találgatásokba nem kell bocsátkoznunk. A valóság helyenként úgyis túlcitálta már a legmerészebb fantáziát is. Tény az, hogy alkotmányos alapjoga sérül minden polgárnak, akinek jogszerűen leadott szavazatát emberi mulasztás érvénytelenné teheti. *"Érvénytelen az a szavazólap, amely nincs ellátva a hivatalos bélyegzőlenyomattal."* – parancsolja a Ve. 69.§. (3) bekezdése.

Mozgóurnás szavazás

"A mozgásában gátolt választópolgár szavazásának lehetővé tétele érdekében - kérésére - a szavazatszámláló bizottság legalább két tagja mozgóurnával felkeresi." A törvény mindössze ennyit említ a mozgóurnákról. /Ve. 61.§ (3)/

A törvény nem rendelkezik arról, hogy a mozgóurnába kell-e ellenőrző lapot helyezni. Ennek következtében sok szavazókörben nem kerül ellenőrző lap a mozgóurnába. Ez pedig aggályos, hiszen a szavazóhelyiségen kívül, valahol útközben sokkal több "veszély" fenyegeti az urnát, mint magában a szavazóhelyiségben.

Fokozza az aggályokat, hogy nem jegyzőkönyvezik a mozgóurnát "elkísérő" szavazólapok számát, de a mozgóurnába leadott szavazatokét sem. Így nem lehet a mozgóurnába leadott szavazatok számát a mozgóurnát igénylők számával összevetni. Arról nem is beszélve, hogy mivel a törvény nem részletezi a mozgóurnákba leadott szavazatok számlálásának a módját, a legtöbb szavazókörben a mozgóurna tartalmát ráborítják a szavazókori urnából kivett szavazólapokra, esélyt sem hagyva arra, hogy bárki megszámolja hány szavazólap is került ki belőle.

Mozgóurnákkal keresik fel a szociális otthonokat és az elme-szociális otthonokat is. A gyámság alá helyezett személyeknek nincs szavazati joga. Ám a születésüknél fogva szellemi fogyatékosok egy részét nem helyezik gyámság alá, így az ő nevük szerepel a választói névjegyzéken. Vajon, ha megérkezik a mozgóurna, ki szavaz helyettük? Vagy netán ők maguk?

A mozgóurnák jelentőségét akkor becsülhetjük meg helyesen, ha belegondolunk, hogy az országban közel 11.000 mozgóurna cirkál a választás idején.

Szavazás igazolással

Az 1947-es választások óta, az úgynevezett kék-cédulás választás óta, amikor óriási csalással jutott hatalomra Magyarországon a kommunista párt, a lakóhelyüktől távol, igazolással szavazók kérdése a magyarországi választási rendszer Achilles-sarka.

A Ve. 89.§ (1) bekezdése ekként rendelkezik: "Az a választópolgár, aki a szavazás napján lakcímétől távol van, a lakcíme szerint illetékes helyi választási iroda vezetőjétől kért igazolással azon település helyi választási irodájának vezetőjétől - vagy a szavazás napján szavazatszámláló bizottságtól - kérheti a névjegyzékbe való felvételét, ahol a szavazás napján tartózkodik. Az igazolás alapján a

választópolgár azon a településen szavazhat, ahol tartózkodik." Csak az nem derül ki, hogy melyik szavazókörben. Mert, ha például egy vidéki állampolgár a szavazás napján Budapesten tartózkodik, és ha netán szándéka nem egyenes, akkor az igazoló lapot színes fénymásolóval sokszorosítva, a főváros kétezer szavazóköre közül jónéhányban "tisztelétét teheti". Hogy hányban, annak csupán az illető fizikai erőnléte, illetve a kedves olvasó fantáziája szabhat határt. Ezt a rémlátomást megerősíti az Országos Választási Iroda által kiadott 130-as számú Választási füzet, amelyet a 2004. december 5-i népszavazásra adtak ki. A füzet 4.2.3.5. pontja kimondja: "*az igazolással rendelkező választópolgárok ... a szavazás napján a település bármely szavazókörében mehetnek szavazni ...*" Akár mindegyikben is.

Bár a ma élők közül kevesen tudják, hogyan is csaltak a kék-cédulás szavazás alkalmával, a fent vázoltakra nyugodtan rá lehet mondani: "kék-cédula II".

Hogyan lehet ezt a csalási lehetőséget kizárni? Egyes, kevésbé fejlett országokban, ahol még füzetszerű személyi igazolvány létezik, miután a polgár szavazott, beütnek egy pecsétet, amely kizárja azt, hogy még egyszer szavazzon. Másutt, még fejletlenebb országokban egy pár napig lemoshatatlan festékpöttyöt cseppentenek a szavazatát leadó polgár kezére. Az eredmény ugyanaz: senki sem szavazhat kétszer.

Ha Magyarország ezeket a módszereket nem kívánja használni, akkor olyan igazolást kellene használnia, amelyet nem lehet hamisítani.

Hajléktalanok szavazása

Magyarországon ma sok hajléktalan él. Mivel a hajléktalanoknak nincs állandó lakhelyük, tartózkodási településükön *elvileg* egy kijelölt szavazókörben szavazhatnak. *Gyakorlatilag?* Ha elmennek szavazni, a szavazókörben nevüket külön listára fel kell írni. Mint az igazolással szavazókét. Azzal a különbséggel, hogy nem kell igazolást felmutatniuk.

December 5-én az MVSZ egyik budapesti szavazókori megbízottja az alábbi esetet mondta jegyzőkönyvbe. Az általa is felügyelt szavazókörben másfél óra leforgása alatt megjelent mintegy negyven hajléktalan. Mintha csoportosan érkeztek volna. A jegyzőkönyvvezető, mint a szavazókör "legfőbb" szakértője maga segédkezett szavaztatásukban. Miután a szavazóhelyiséget bezárták, jelentéstevőnknek az tűnt fel, hogy a választói névjegyzékbe pótlólag egyetlen választópolgárt sem vettek fel. Ugyanakkor olyan név sem szerepelt a névjegyzékben, akinek ne lett volna címe – tehát

hajléktalanként lett volna nyilvántartva. Mindezt az illető nagyon félve mondta el.

Magyarországon ma nagyon sok hajléktalan él.

Szavazatszámolás

A népszavazásra kiadott 130-as Választási füzet kimondta, hogy az urnák felbontása után előbb az első kérdésre adott szavazatokat kell megszámlálni, majd az eredmények jegyzőkönyvezése után ugyanazokat a lépéseket meg kell tenni a második népszavazási kérdés vonatkozásában is. Ám miután a választási füzetben foglaltak nem törvényerejű rendelkezések, az egyes SZSZB-k maguk döntötték el a szavazatok megszámlálásának módját. A bennfentesek javaslata alapján nem az egyértelmű, áttekinthető, fent leírt módszert használták, hanem a már ismertett kupacokat. Az eredmény ismert: a megkérdezett szavazatszámoló biztosok döntő többsége egyáltalán nem, vagy csak hosszas tépelődés után tudta másnap emlékezetbe idézni, hogy egy adott kérdésre az IGEN, vagy a NEM szavazatok voltak többségben.

A szavatszámolásban az a legérdekesebb, hogy mindaddig, amíg az Országos Választási Bizottság meg nem állapítja, és ki nem hirdeti a szavazás végeredményét, az egyes szavazókörökben bármikor újra lehet számolni a szavazatokat. Ám ez csak elvi lehetőség, mert ahhoz, hogy ez a valóságban is megtörténhessen, az SZSZB-nek meg kell ezt szavaznia. A legritkábban fordult elő, hogy az SZSZB-k évtizedek óta "együtt működő" "kemény magja" le ne szavazta volna az indítványozókat, megakadályozva ezzel a szavazatok újraszámolását.

A szavazóköri jegyzőkönyv

"A szavazatok összehesámolásáról és a szavazóköri, valamint a választási eredmény megállapításáról jegyzőkönyvet kell készíteni." /Ve. 74.§ (1)/

A jegyzőkönyv a szavazókör legfontosabb okmánya, hiszen végső soron ennek tartalma alapján születik meg az egyes választókerületekben és országos szinten is az eredmény. Ugyanakkor, a mai magyarországi választási rendszer talán legsérülékenyebb eleme a jegyzőkönyv. Vizsgáljuk meg közösen pár ismérvét.

Az SZSZB tagjai, élen a bizottság elnökével, a szavazás napján két helyen is aláírják a jegyzőkönyvet. Egyik aláírásukkal azt tanúsítják, hogy jelen voltak reggel, a szavazás megkezdésekor. Második aláírásukkal pedig azt, hogy jelen voltak este az urnák felbontásakor. Ellenben azt, hogy a jegyzőkönyvben foglalt adatok megfelelnek a valóságnak egyik aláírás sem tanúsítja!??

A jegyzőkönyvön szerepel még egy aláírás, a jegyzőkönyvvezetőé. Ám ez sem tanúsítja a jegyzőkönyv adatainak hitelességét, csupán kézjegy, mely azonosítja a jegyzőkönyvvezetőt.

Nem szerepel a jegyzőkönyvben az a meghatározó fontosságú adat, hogy reggel, a szavazás elkezdésekor hány szavazólap volt a szavazóhelyiségben. Az sem szerepel, hogy este, a szavazóhelyiség bezárása után, hány felhasználatlan szavazólap maradt!?!? Ez döbbenetes! Hiszen még a balkáni Romániában is ez a szavazóköri jegyzőkönyvek első két adata! Ez után bármi lehetséges. Különösen ott, ahol a választói részvétel oly alacsony, mint Magyarországon. Negyven százalék alatti részvétel esetén kétszer annyi felhasználatlan szavazólap marad, mint amennyit a szavazók dobtak az urnákba. Vajon miért nem veszik jegyzőkönyvbe ezt a két adatot? Hivatalosan azt mondogatják, hogy a felhasználatlan szavazólapok megszámlálása lassítaná az eredmény megállapítását! (SIC)

Miután a számolás eredményének tollba mondása előtt, már minden SZSZB-tag aláírásai ott vannak a jegyzőkönyvön, aligha tűnik fel nekik, ha a tőlük pár méterre, más asztalnál ülő jegyzőkönyvvezető véletlenül összetéveszti az adatok rovatát. Például az IGEN-ek rovatába írja a NEM-ek számát és fordítva. Ilyen esetekre is szép számmal volt példa. Erre jó esetben egyikük-másikuk másnap, vagy harmadnap eszmél rá, miután kipihente az előző nap fáradságait. Ám ekkor már késő bánat, mert ha újra szeretné számolni a szavazatokat, előbb meg kellene szereznie az SZSZB tagok többségének támogatását. Amire ugyancsak ritkán volt példa.

Van a jegyzőkönyvnek még egy érdekessége. Nagy terjedelemben szentel helyet azoknak az SZSZB-tagi aláírásoknak, amelyekkel az illetők azt igazolják, hogy kérelmükre átvehették a jegyzőkönyv másolatát. Vajon miért kell kérnie egy SZSZB tagnak a jegyzőkönyv másolatát? Vajon miért kell jegyzőkönyvbe venni, hogy a másolatot kérelmére kapta? Vajon miért kell egyáltalán jegyzőkönyvbe venni, hogy ki kapott jegyzőkönyv-másolatot?? Hiszen a jegyzőkönyv teljesen nyilvános!? Egyenes gondolkodással ezekre a kérdésekre aligha lehet értelmes választ adni. Hátsó gondolatokkal és mögöttes szándékkal annál inkább!

A szavazatok tárolása

A Ve. 75. § (3) bekezdése szerint a szavazólapokat 90 napig meg kell őrizni úgy, hogy illetéktelen személyek részére ne váljanak hozzáférhetővé. A kötegelt szavazólapokat, a névjegyzékeket, a

jegyzőkönyv egy példányát az urnákban kellene elhelyezni, majd azokat az SZSZB tagok által aláírt, lepecsételt urnazáró címkékkel ellátva kellene elhelyezni és a bélyegzőt zár alatt tartani. Amint azt *Svájci szemmel* című elemzésünkben már részletesen ismertettük, ma Magyarországon egyetlen választási szervet sem érdekel az, ha egy urna szemmel láthatóan ki lett bontva. Ha ez így van, akkor azon sem lehet csodálkozni, ha állampolgárok sokasága kételkedik abban, hogy a jegyzőkönyveket igazítják az urnák tartalmához, és nem fordítva.

Sietve-kapkodás

Több helyen tettünk már említést arról, hogy alapvető feladatok – például a felhasználatlan szavazólapok megszámlálása és jegyzőkönyvezése – maradnak elvégzetlenül, mert este, a szavazatszámolásról sietve-kapkodva igyekeznek mihamarabb hírt adni. Ezt az igyekezetet az úgynevezett adatlappal az abszurdumig fokozták. Még a szavazóköri jegyzőkönyv elkészülte előtt adatlapot töltenek ki, amely ugyanazokat az adatokat tartalmazza, mint a jegyzőkönyv. A számítógépes rendszerbe az adatlapokról és nem a jegyzőkönyvekből kerülnek be az adatok. Vajon mi szükség van erre a kettősségre? Sokan azt is megkérdőjelezik: ha eltérés mutatkozik a két adatsor között, vajon melyiket igazítják a másikhoz: az adatlapot a jegyzőkönyvhöz, vagy a jegyzőkönyvet a már elektronikusan tárolt adathoz?

Az exit-poll elmaradása

Az abszurdumig fokozott sietség egyik járulékos, és alig emlegetett következménye, hogy teljességgel fölöslegessé teszi az ún. exit-poll típusú közvélemény-kutatásokat. Az ilyen típusú kutatások azért voltak közkedveltek, mert, még a legolajozottabban működő elektronikus szavazatösszesítő rendszert is órákkal megelőzve tudtak eredményt jövendőlni. A módszer lényege abban áll, hogy a kérdező biztosok kérdéseiket a szavazóhelyiségből távozó, frissen szavazott állampolgárokhoz intézik. A módszer fontos ismérve, hogy mindenütt a világon 1%-nál kisebb tévedéssel lehetett az adott szavazókör és akár az egész ország eredményét megjövendőlni.

A sajtó munkatársai végigkérdezték Magyarország valamennyi számon tartott közvélemény-kutató cégét. Az eredmény meghökkentő volt: december 5-én egyikük sem készített exit-poll kutatást! Arra a kérdésre, hogy miért, vagy nem volt válasz, vagy azzal érveltek a megkérdezettek, hogy senki nem rendelt meg ilyen jellegű kutatást.

Minek is költene bárki ilyen kutatások megrendelésére pénzt, hiszen nincs az a profi intézmény, amely oly gyorsan fel tudná dolgozni

kérdőíveit, mint az Országos Választási Iroda, amely 2004. december 5-én, fél órával a szavazóhelyiségek bezárása után 30%-os, egy órával később pedig 94%-os feldolgozásról számolt be!

Lehet, hogy a gyorsaság szempontjából az exit-poll-ok fölöslegessé váltak. Ám a szavazás tisztasága szempontjából semmiképpen!

Ennyi tehát a szavazóhelyiségekben zajló események kritikai vizsgálata. A szavazóhelyiségek életének elemzése nem oszlatta a *magyar demokratikus választási rendszer működőképességével* kapcsolatosan korábbi közleményeinkben megfogalmazott fenntartásokat. Az így kirajzolódó kép tovább erősíti azt a benyomást, hogy a demokratikusan megválasztott választási szervek – pl. az Országgyűlés által választott Országos Választási Bizottság – majdhogynem hatáskör nélküli kirakat-testületté válnak, míg a hivatalok – pl. a Belügyminisztérium alárendeltségébe tartozó Országos Választási Iroda – mindenhatóknak tűnnek. "Az Országos Választási Iroda vezetője a többi választási iroda vezetője részére ... az e törvényben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban közvetlen utasítást adhat." /Ve. 39.§ (2)/. Vagyis: Míg az OVB elnöke jóformán senkit, az elvileg neki alárendelt OVI vezetője bárkit utasíthat!

Csoda-e, ha a Legfelsőbb Bíróság által elrendelt szavazat-újraszámolás során kilencszáz szavazókör közül 219-ben módosult az eredmény? Nem csoda, hanem aggasztó. Csoda csupán az, hogy ez a 25%-os szavazatszámolási pontatlanság ma Magyarországon sem az Országos Választási Bizottságot, sem a pártokat nem aggasztja!

Budapest, 2005. január 27.

A népszavazás tisztaságáért

Az újpesti eset

A kettős állampolgárságra leadott szavazatok száma az újraszámolás után 18%-kal módosult, az IGEN-ek javára

Budapest IV. kerületének 21. sz. szavazóköriében az MVSZ megbízottja is jelen volt. A szavazás másnapján a jegyzőkönyv és saját feljegyzései összevetése után döbbsent rá, hogy valami nincs rendben. Bizonytalan volt, mit tegyen?

A sajtóból értesült arról, hogy az MVSZ ezernél is több szavazóköriében olyan furcsa eredményt talált, amelybe az ő szavazókörié is beletartozhat. Valóban felcserélték volna a kettős állampolgárság kérdésében az IGEN szavazatok számát a NEM szavazatok számával?

Ekkor elhatározta, hogy kérni fogja a szavazatok újraszámolását, még akkor is ha esetleg őt magát is szemrehányással illetik, mondván, mit akar, hisz ő maga is aláírta a jegyzőkönyvet. Elhatározta, hogy vállalja a tévedés ódiumát.

December 10-én két oldalas kifogást nyújtott be a kerület jegyzőjéhez, mint a helyi választási iroda vezetőjéhez, és elérte, hogy délután újra kibontották az urnát és újraszámolták a kettős állampolgárság kérdésére leadott szavazatokat. Háromszor számolták újra.

Az eredetileg felvett jegyzőkönyv adatai:

1. Kórházprivatizáció:	IGEN-233	NEM-182	Érvénytelen-9
2. Kettős állampolgárság:	IGEN-182	NEM-230	Érvénytelen-12

A háromszori újraszámolás után, 2004.12.10. - 15.45 órákor:

2. Kettős állampolgárság:	IGEN-200	NEM-212	Érvénytelen-12

Az eredeti számolás és az újraszámolás eredménye köszönő viszonyban sincs egymással. A számok összevetéséből annyi azonban kiderül, hogy az eredetileg felvett, és az Országos Választási Irodához továbbított eredmény 36 szavazattal módosítja az IGEN és a NEM szavazatok különbségét, az IGEN szavazatok rovására.

Hogyan történhetett? Nem tudni. Az tény, hogy a hivatalosan közzétett eredmény hamis. **Tény, hogy a kettős állampolgárság**

kérdésében az IGEN-ek számát a valósághoz képest látványosan megrövidítették.

Ezt az esetet az MVSZ elnöke 2004. december 10-én 16.30 órákor tartott rendkívüli sajtótájékoztatóján ismertette. A DUNA tévé stábja felvételt készített, majd sietve távozott, hogy a 18.00 órákor kezdődő híradóban bejátszhassák a felvételt. A híradóban bemondták, hogy képsor következik az MVSZ elnökének sajtótájékoztatójáról, majd közel háromnegyed percig zavartan néztek egymásra a bemondók, mert a bejelentett felvétel nem került a képernyőre. Ezek után bejelentették, hogy műszaki hiba történt.

"Elvárjuk, hogy a Duna televízió, a "műszaki hiba" elhárítása után játssza be az elmaradt felvételt, és ezzel is bizonyítsa, hogy nem cenzúrázás történt" - nyilatkozta Patrubby Miklós, az MVSZ sajtószolgálatának.

Az MVSZ tizenkilenc megye és Budapest területén összesen 1139 szavazóköri eredményét kérdőjelezte meg. Ezek után tizenöt megyei választási bizottság határozata ellen nyújtott be fellebbezést, amelyek elbírálására 2004. december 12. után kerül sor. Ennek ellenére, az Országos Választási Bizottság ma 2004. december 11-én végeredményt kíván hirdetni.

Mintha Európában fordítva lenne szokás.

Budapest, 2004. december 11.

MVSZ Sajtószolgálat

A tárnoki eset

A kórházprivatizációra leadott szavazatok számát fordítva jegyzőkönyvezték

Az újraszámolás után az eredmény 55%-kal módosult, az IGEN-ek javára

A Pest megyei Tárnok nagyközség 4. sz. szavazóköri Csenger Zsolt bejelentése alapján 2004. december 8-án 17.15 órakor újraszámolták az első kérdésre, a kórházprivatizáció kérdésére leadott szavazatokat.

Az eredetileg felvett, és az OVI-hoz továbbított jegyzőkönyv adatai:

1. Kórházprivatizáció:	IGEN-158	NEM-219	Érvénytelen- 9
2. Kettős állampolgárság:	IGEN-154	NEM-221	Érvénytelen-11

Az újraszámolás után, 2004.12.08. - 17.15 órakor:

1. Kórházprivatizáció:	IGEN-219	NEM-158	Érvénytelen- 9

A kettős állampolgárság kérdésére leadott szavazatokat nem számlálták újra, mert az nem kérte senki.

A tárnoki eset nem szerepelt az MVSZ által kifogásolt 1139 szavazóköri listáján, mert az eredeti eredményben a két kérdésre leadott szavazatok száma ugyanabba az irányba mutatott.

Az MVSZ kampánystábjának több tagja kifejtette, hogy ennek az esetben az ismeretében újra kellene számlálni a kettős állampolgárság kérdésére leadott szavazatokat is.

Budapest, 2004. december 11.

MVSZ Sajtószolgálat

A budaörsi eset

Kórházprivatizáció: az újraszámolás után 210 IGEN-ből 424 IGEN lett

Csenger Zsolt választókerületi elnök tájékoztatta az MVSZ sajtószolgálatát, hogy Budaörsön, az 5. sz. szavazóköri újraszámolták a kórházprivatizáció kérdésére leadott szavazatokat.

Az eredetileg felvett, és az OVI-hoz továbbított jegyzőkönyv adatai:

1. Kórházprivatizáció:	IGEN-210	NEM-424
2. Kettős állampolgárság:	IGEN-417	NEM-219

Az újraszámolás után:

1. Kórházprivatizáció:	IGEN-424	NEM-210

A kettős állampolgárság kérdésére leadott szavazatokat nem számlálták újra, mert az nem kérte senki.

A budaörsi eset nem szerepelt az MVSZ által kifogásolt 1139 szavazóköri listáján.

Ez a második eset, ahol egyszerően fordítva jegyzőkönyvezték a kórházprivatizáció szavazóköri eredményét.

Eddig valamennyi esetben, ahol a szavazatok újraszámolását ki lehetett eszközölni, a gyanú beigazolódott: az eredetileg jegyzőkönyvezett, és az Országos Választási Irodához megküldött adat hamis.

Budapest, 2004. december 11.

MVSZ Sajtószolgálat

A debreceni eset

December 7-én az MVSZ kampányirodájába eljött a debreceni 21. sz. szavazókör szavazat-számláló bizottságának tagja, a FIDESZ-MPSZ által delegált Mórucz László, aki az alábbi jegyzőkönyvbe vett nyilatkozatot adta.

"Debrecen 21. számú választókörben Mórucz László, a Fidesz-MPSZ delegáltja egyedüliként képviselte a két-igent támogató oldalt. A kitűzőkön feltüntették, hogy ki milyen szervezet megbízottjaként van jelen, ezt követően egész nap ellenséges hangulatot tapasztalt.

A szavazatok összeszámlálásakor külön kupacban gyűjtötték a két-igenes, a két-nemes, a vegyes és az érvénytelen szavazatokat. A két-igenes kupacot a Fideszes delegált számolta meg, majd ezt követően az MSZP delegáltja átszámolta, megállapították, hogy a két igent tartalmazó szavazólapok száma 230. A bizottság elnöke számolta meg az igent és nemet vegyesen tartalmazó szavazólapokat, megállapította, hogy ezek közül a második kérdésre 84 darab igen szavazat született. A Fideszes delegált ellenőrizte a számolást és megállapította annak helyességét. Mivel tudta, hogy közel 50%-os volt a részvétel a szavazókörben, tudta, hogy a 314 igen szavazattal a második kérdés eredményes.

Már délben jelezte, hogy a szavazatszámolást követően helyben igényt tart a jegyzőkönyv másolatára. Az elnök elutasította, azzal, hogy helyben nem, majd csak a helyi választási irodában fognak neki adni jegyzőkönyvmásolatot. Erre a panaszos felhívta a szavazókörnek otthont adó iskola igazgatóját, és kérte, hogy bocsássa rendelkezésre az iskola fénymásolóját. Este ez meg is valósult.

A szavazatszámolást követően a jegyzőkönyvvezető kiállította a jegyzőkönyvet, majd még aláírások nélkül elküldte fénymásolatni egy példányban azzal, hogy „hadd menjen innen Mórucz úr”. Az elkészült fénymásolatot aláírásra átadta Mórucz úrnak, aki azt tapasztalta, hogy a 2. kérdésre adott igen szavazatok száma a jegyzőkönyvben 84, azaz megegyezik a vegyes szavazatokat tartalmazó szavazólapokon megszámlált 2. kérdésre leadott igen szavazatok számával, és nem tartalmazza a két igenes szavazólapok 2. kérdésre leadott igen szavazatait (230 db). Mórucz László ez ellen felszólalt, az aláírást megtagadta, mivel 230 igen szavazat hiányzott a jegyzőkönyvből. A jegyzőkönyvvezető a jegyzőkönyv kijavítását fáradságra hivatkozva

megtagadta, helyette az elnök a jegyzőkönyv a valótlan számokat tartalmazó mezői alá írta a valós számokat, úgy, hogy a mezőkben továbbra is sértetlenül megmaradtak a hamis számok. Ezek után Mórucz úr saját kezűleg húzta ki a jegyzőkönyv minden példányán a hibás adatokat. A bizottság elnöke jelezte, hogy erre Mórucz úrnak nincs joga, aki erre azt válaszolta, hogy „azért teszem meg, mert maguk nem teszik meg!”.

Budapest, 2004. december 14.

MVSZ Sajtószolgálat

Nyílt levél Rytkó Emíliának az Országos Választási Iroda vezetőjének

Az MTI híreiből értesültem arról, hogy az Országos Választási Iroda **péntekig** várja az új jegyzőkönyveket abból az 1139 szavazókörből, melyben a Legfelsőbb Bíróság keddi határozatában újbóli eredmény megállapítását rendelte el.

Felszólítom, hogy haladéktalanul helyesbítse a fentieket és tartsa be az Országos Választási Bizottság 2004. december 14-i ülése döntésében foglaltakat!

1. Téves az 1139 szavazókör megjelölése, ez helyesen 1158 szavazókört jelent. A Legfelsőbb Bíróság végzései az újbóli eredmény megállapítást a kifogásokhoz csatolt mellékletek szerinti szavazókörök tekintetében rendelte el. A kifogásokhoz pedig két lista került csatolásra, az egyik 1139 szavazókör adatait tartalmazza, a másik további 19 szavazókörét.
2. Az OVB 2004. december 14-i jegyzőkönyvi döntése nem írt elő határidőt az újraszámolások elvégzésére, hanem csak arra utalt, hogy megismételt eljárásban megfelelően alkalmazandók az alapeljárásra irányuló határidők. A Választási eljárásról szóló 1997. évi C. tv. (továbbiakban: Ve.) 73 § (1) bekezdése nem állapít meg határidőt a szavazóköri eredmény megállapítására, és illet a Legfelsőbb Bíróság végzései sem írtak elő. Nyomatékosan felszólítjuk, hogy azonnali hatállyal vonja vissza az újraszámolásra vonatkozóan kiadott, önkényesen megállapított rövid határidőt.
3. Az OVB 2004. december 14-i jegyzőkönyvi döntése tartalmazza továbbá azt is, hogy az eredmény megállapítást a Ve. 73. § (1) bekezdése szerint kell az érintett szavazókörökben elvégezni. Ez értelemszerűen a szavazatok újraszámolását, esetleg többszöri újraszámolását, és az újraszámolás eredménye alapján kiállított új jegyzőkönyv felvételét jelenti. A szavazatszámoló bizottságoknak tehát nincs lehetőségük, hogy eltekintsenek a szavazatok újraszámolásától, azaz nem szavazhatnak a korábbi eredmény szavazólapok megvizsgálása és a szavazatok megszámlálása nélküli megerősítéséről.
4. Az OVB 2004. december 14-i ülésén elhangzott és az OVB tagok többsége támogatta, hogy a szavazatszámoló bizottságok tagjainak

összehívása az újraszámolás érdekében írásban, igazolt módon és kellő időben történjen meg. Kérem, hogy a szavazatok újraszámolásának tisztasága és a sajtónyilvánosság biztosítása érdekében az országos és valamennyi helyi hírközlési szervet értesítsenek az újraszámolás időpontjáról. Ezeket az időpontokat és helyeket a www.valasztas.hu honlapon előzetesen tegyék közzé.

5. Emlékeztetem, a választási irodák Ve.-ben megállapított hatáskörére és feladataira. Ezek között kiemelt helyen szerepelnek a népszavazás előkészítésével, lebonyolításával, kapcsolatos szervezési feladatok. **A választási irodák ellátják a választási bizottságok titkársági feladatait, ami semmiképpen sem jelenthet jogot a Legfelsőbb Bíróság és az Országos Választási Bizottság döntéseinek felülbírálatára!**

Figyelmeztetem, hogy fentiek be nem tartása, bármilyen önkényes eljárási rend követése vagy a Ve.-be ütköző tevékenysége miatt nem csak a Legfelsőbb Bírósághoz, mint jogorvoslati fórumhoz fordulok, hanem megkeresem valamennyi külföldi a választások tisztaságát felügyelő szervezetet, az Európai Unió ombudsmanját valamint az Európai Unió Bíróságát is.

Budapest, 2004. december 14-én

Patrubány Miklós,
a Magyarok Világszövetségének
elnöke

Az OVB felelősségelhárító és alkotmánysejtő intézkedései

A Legfelsőbb Bíróság (LB) 2004. december 12-én hozott határozatával helyt adott a Magyarok Világszövetsége és egy magánszemély jogorvoslati kérelmének. A LB megsemmisítette az Országos Választási Bizottság (OVB) népszavazási eredményt megállapító, egy nappal korábban hozott határozatát, és a testületet 1158 szavazóköri az eredmény újbóli megállapítására kötelezte.

A Legfelsőbb Bíróság jogorvoslati kérelemnek helyt adó határozatának végrehajtása során az Országos Választási Bizottság és az Országos Választási Iroda (OVI) nemcsak törvényt, hanem alkotmányt is sértő módon járt el.

A Magyar Köztársaság Alkotmánya, 57. § (5) bekezdésében biztosítja a jogorvoslatra vonatkozó alapjogot. Az Alkotmánybíróság az elmúlt évtizedben több határozatában foglalkozott a jogorvoslathoz fűződő jog értelmezésével. Ezek közül 38/2002. (IX. 25.) sz. AB határozatot idézzük: *"A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely mindenkit megillet, akinek jogát, vagy jogos érdekét a bírói, államigazgatási vagy más hatósági döntés érinti. A jogorvoslati jog tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági döntésekre terjed ki. A jogorvoslathoz való jog tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetősége."*

Ezt a jogorvoslathoz fűződő alkotmányos alapjogot sértette meg az OVB, amikor a LB határozatának végrehajtása során a jogorvoslatot nem más szervre és nem magasabb fórumra bízta, hanem az alapfokon eljáró Szavazatszámoló Bizottságokra!!

Tekintettel az alkotmány fent idézett rendelkezésére, valamint arra, hogy népszavazás esetén az egész ország egyetlen választókerületnek minősül, az OVB-nek mint *magasabb fórumnak* kellett volna eljárnia: be kellett volna kérnie a LB határozatában megnevezett szavazóköri urnáit és a szavazatszámolást saját hatáskörében kellett volna megismételnie. Annál is inkább, hogy amint azt maga is megállapította, sem a törvény, sem a LB nem kötötte határidőhöz a határozat végrehajtását!

Felelősségteljes és alkotmánytisztelő döntés helyett az OVB az OVI-ra bízta a LB határozat végrehajtását. AZ OVI pedig úgy

döntött, hogy elrontja párezer magyar szavazatszámoló állampolgár karácsonyát, és alkotmánysejtő módon a jogorvoslati eljárás lefolytatásával az alapfokon eljárókat, tehát a Szavazatszámoló Bizottságokat bízta meg. Aminek meg is lett az eredménye.

A legszomorúbb mindebben az, hogy a Magyarok Világszövetsége már a LB határozatának másnapján, rendkívüli sajtótájékoztatóján, ismertette az alkotmánytisztelő eljárást, amelynek követésére több levélben is felkérte az OVI vezetőjét – eredménytelenül.

Fenti nyilatkozatot Patrubány Miklós, az MVSZ elnöke tette, mai sajtótájékoztatóján.

Budapest, 2005. január 5.

MVSZ Sajtószolgálat